

Verksamhets- berättelse 2021

FÖRENINGEN
NORDEN

Innehåll

- 3** Det här är Föreningen Norden
- 4** Generalsekreteraren har ordet
- 5** Samhällsdialoger
- 11** Ungas möten och mobilitet i Norden
- 16** Mellanfolkligt samarbete och lärande
- 21** Påverkansarbete
- 26** Nordiskt i hela Sverige
- 28** Ordföranden har ordet

Adress

Föreningen Norden
Box 1083
101 39 Stockholm

Kontakt

info@norden.se
08-506 113 00
www.norden.se

 @ForeningNorden

 foreningennorden_sverige

 facebook.com/foreningennordensverige

Det här är Föreningen Norden

Föreningen Norden är en civilsamhällesorganisation som sedan 1919 arbetar för att göra Norden till en bättre plats att leva och bo på.

Vi spelar en aktiv roll i att lösa dagens samhällsutmaningar genom att arbeta för bättre mellanfolkliga relationer, större regional integration och fler gränsöverskridande samarbeten, både inom Norden och i en större omvärld.

Med visionen om ett öppet, hållbart och samverkande Norden arbetar föreningen tillsammans med andra för att stärka mellanfolkliga relationer och människors samarbetsförmågor, samt driver demokratisk och hållbar samhällsutveckling över gränserna i Norden och i Östersjöområdet.

Vi förnyar och fördjupar det mellanfolkliga samarbetet och strävar efter att göra det till en angelägenhet för fler. Vi är övertygade om att vi kan lära av varandra och att vi blir bättre tillsammans.

Föreningen får medel från Utrikesdepartementet för sitt arbete och samverkar med Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet, bland annat genom ministerrådets civilsamhällesnätverk. Föreningen Norden är också stiftare av Stiftelsen Nordens Biskops-Arnö, som driver Nordens folkhögskola och Nordens fotoskola.

Riktlinjer 2021-2022

Föreningen ska verka för en demokratisk och hållbar framtid i Norden.

Föreningen ska verka för att samarbetet inom och mellan det officiella och ideella Norden breddas och fördjupas.

Föreningen ska genom sin verksamhet verka för att stärka och utveckla det nordiska samarbetet över generations och nationsgränser.

Föreningen ska verka för en tillgänglig och sammanhållen bild av föreningens hela verksamhet.

Föreningen Norden i siffror

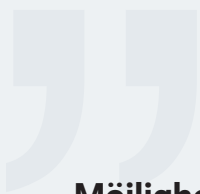
97 lokalavdelningar som är organiserade i 22 distrikt.

7 524 enskilda medlemmar och familjemedlemmar.

285 skolmedlemmar.

82 biblioteksmedlemmar.

41 samverkande medlemmar.

Möjligheterna för samarbete i Norden är oändliga. Vi har en gemensam historia, samma demokratiska värderingar och våra välfärdsstater skapar trygghet och tillit.

Tillsammans med våra unika nordiska samarbetsstrukturer har vi bättre förutsättningar för samarbeten i Norden än någon annanstans på jorden.

Trots alla möjligheter och goda förutsättningar knakar samarbetet i Norden i en tid då det behövs som allra mest, något vi upplevt under året som gått. Vi har genom ett aktivt opinionsbildningsarbete med öppenhet som ledstjärna arbetat för att värna om den nordiska gränsfriheten under året, vilket har gett goda resultat i synlighet både för föreningen och för nytta med nordiskt samarbete.

Under året som gått har vi också initierat och testat en rad nya sätt att mötas, samtala och samverka både i vår medlemsrörelse, och också över gränserna. Vår digitala utvecklingsvecka Hack för Norden är kanske det bästa exemplet. Vi märker ett sug efter mer samarbete i samhället. En av arenorna för det är Nordiska ministerrådets civilsamhällesnätverk, Nordic Civ. Som medlemmar där kommer vi fortsatt arbeta för att gjuta nytt liv i det nordiska samarbetet tillsammans med andra. Det är en utmaning vi gärna tar på oss.

Josefin Carling
Generalsekreterare Föreningen Norden

Övriga anställda på förbundskansliet Anders Bergström, programansvarig innovation och utveckling, **Emelie Dahlström-Ravn**, programansvarig engagemang och folkbildning, **Caroline Liljegren**, operativ chef, **Felix Schartner-Giertta**, processledare, **Anna Scaramellini**, koordinator, **Ida Berg**, innehållsproducent, **Marianne Sandelin**, administrativ assistent.

Josefin Carling

Ålder: 44
Bor: Vallentuna
Bakgrund: Statsvetare som tidigare bland annat varit rådgivare för Eliasson Group, i sitt egna bolag C Beyond Impact och generalsekreterare på Postkodstiftelsen.

Foto: Magnus Sandberg

Samhällsdialoger

Vi ser till att människor kommer i kontakt med varandra och **ökar sina förmågor att samarbeta**. Vi måste ta oss an samhällsutmaningarna tillsammans och på nya sätt.

Hack för Norden

Fler röster måste höras i det nordiska samarbetet. Därför ska trösklarna för att engagera sig vara låga.

Med det i bakhuvudet lanserade Föreningen Norden 2021 ett helt nytt forum för utveckling – **Hack för Norden**. Syftet med Hack för Norden är att vara en återkommande, kreativ mötesplats för både medlemmar och utomstående aktörer som är engagerade och vill bidra till nordisk samhällsutveckling.

Premiärupplagan av Hack för Norden var digital och ägde rum under fem dagar i slutet av oktober. Livesändningar från en studio i Stockholm varvades med onlineworkshops, med en summering på hackets sista dag. Totalt ett hundratal deltagare bidrog med idéer och visioner kring hur det nordiska samarbetet kan bli bättre. Årets teman var hållbarhet, levande gränsregioner och nordisk integration.

Hack för Norden innebar också premiären för en ny digital utvecklingsplattform, där deltagarna kunde dela med sig av egna förslag och diskutera andras.

I utvecklingsveckan deltog, förutom Föreningen Nordens medlemmar, företrädare för ReGeneration 2030, Volontärbyrån, Oslo-Stockholm 2.55 och Föreningen Norden i Norge. Värdefulla partners för att göra satsningen framgångsrik var också Nordljud och Familjen AB. Satsningen på Hack för Norden sker med stöd från Utrikesdepartementet.

Se inspelningarna från Hack för Norden 2021 på Föreningen Nordens Youtubekanal.

”Vi behöver allas perspektiv när vi pratar samhällsutveckling. Bara så blir utvecklingen hållbar i längden”

Felix Schartner Giertha
Processledare

VAD ÄR ETT HACK?

”Hack” kommer från ”hackathon”, ett evenemang där programmerare eller andra problemlösare träffas för att med gemensamma krafter lösa ett eller flera olika problem.

Min demokratiska röst

Demokrati sitter inte i generna. Varje ny generation måste vinnas för den. Men hur pratar vi med unga om en så viktig fråga?

Föreningen Norden har tillsammans med många andra organisationer och institutioner skrivit under "Deklaration för en stark demokrati" som Kommittén Demokratin 100 år tagit fram. Det innebär att vi under demokratiåret 2021 åtog oss att verka för att demokratin står stark även i framtiden. För oss är det tydligt att demokrati och inkludering inte är värderingar som är unika för Sverige. Tvärtom har de byggt upp hela den nordiska samhällsmodellen.

Den nordiska utgångspunkten i demokratiarbetet låg till grund för poddprojektet **Min demokratiska röst**, som startade under 2021 med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Podden består av fem avsnitt som leds av journalisten Li Skarin tillsammans med gymnasieeleverna Felicia Prucha och Loke Johansson. I en tid då demokratin utmanas från olika håll är det viktigt att prata om frågorna på ungas egna villkor.

I podden diskuteras demokrati utifrån begrepp som tillit, jämställdhet, engagemang, inkludering, migration, klimatförändringar och yttrandefrihet tillsammans med Sofia Näsström, Peter G Stadius och Cecilia Arensmeier, tre forskare med olika perspektiv på utvecklingen i Sverige och Norden.

Till podden finns en studieplan för studiecirkel, och för att nå fler unga har Föreningen Norden också tagit fram ett skolmaterial så att gymnasieklasser kan använda podden i undervisningen i samhällskunskap.

Ett av syftena med projektet Min demokratiska röst är att främja det demokratiska samtalet över generationsgränserna. Det gör vi till exempel genom att erbjuda skolor besök av äldre medlemmar i Föreningen Norden som kan delta i klassernas diskussioner. Under 2021 har ett antal poddcirkel där olika generationer bjödits in genomförts runt om i landet, och det initiativet fortsätter även under 2022.

Läs mer på norden.se/mdr

Idélab Norden

De nordiska ländernas oförmåga att arbeta tillsammans under pandemin präglade även 2021. Föreningen Norden ser ett stort behov av att stärka samarbetet – men också av att gå tillbaka till ritbordet och förnya formerna för samverkan.

Därför lanserade vi under våren 2021 **Idélab Norden**, som ska vara en kanal för inflöde av idéer från både privata och offentliga aktörer, civilsamhälle, privatpersoner och akademi.

Med Idélab Norden vill vi särskilt uppmärksamma kreativitetens och innovationens betydelse för att stärka samarbetet i Norden och Östersjöregionen. Vi vill samla människor med olika erfarenheter och olika perspektiv som har idéer som kan bidra till ett grönt, konkurrenskraftigt och socialt hållbart Norden.

Idélab Norden är en väg in att börja utveckla sådana idéer, metoder eller arbetssätt tillsammans med Föreningen Norden och med andra. Målet om en integrerad och hållbar region måste fyllas med innehåll, och det får inte bara vara en fråga som stannar på den politiska nivån. Hela samhället måste engageras.

Idélab Norden omfattar alla samhällsfrågor, stora som små. Vi vill arbeta med olika perspektiv, gränsöverskridande och över olika sektorer. Det kan också handla om existerande idéer som behöver vidareutvecklas. Satsningen på Idélab sker med stöd från Utrikesdepartementet.

Läs mer på norden.se/engagera/utveckla-norden-med-oss

"Allt färre är medlemmar i politiska partier eller gamla klassiska organisationer, så människor måste kunna göra sig hörda på andra sätt. Det är därför vi har sjösat Idélab."

Emelie Dahlström-Ravn

Programansvarig Evenemang och Folkbildning

TEMAN 2021-2022

I en första testomgång av Idélab Norden har vi efterlyst idéer inom dessa teman:

a) Ett demokratiskt Norden – att skapa delaktighet som leder till ägarskap och ansvar.

b) Hållbar framtid i Norden – ett social, miljömässigt och ekonomiskt hållbart Norden.

c) Samarbete inom och mellan det officiella och ideella Norden – arbetssätt som inkluderar aktörer från olika sektorer över nationsgränserna som vill verka tillsammans.

d) Stärkt nordiskt samarbete över generations- och nationsgränser – genom kompetensförsörjning och generationsväxling.

Vi tog tempen på stämningen i Norden

Föreningen Norden vill bidra till att det nordiska samarbetet har örat mot marken och fångar upp perspektiven från vanliga medborgare. Samarbetet växte en gång fram underifrån – och det är fortfarande därifrån som idéer och initiativ behöver släppas fram.

Därför var det en viktig händelse när vi under året med stöd av Utrikesdepartementet kunde presentera en **opinionsundersökning**, utförd i slutet av 2020, bland den svenska allmänheten om inställningen till Norden och nordiskt samarbete.

Opinionsundersökningen visar att väldigt många människor har kontakter med andra nordiska länder i sin vardag och att den nordiska samhörighetskänslan är stark – särskilt bland de 34 procent av svenskarna som har något familjeband till ett annat nordiskt land. Många står bakom tanken på att nordiskt samarbete är viktigt. Men det finns också utmaningar framöver, till exempel att unga inte värderar samarbete i Norden lika högt som äldre generationer.

Under 2021 spreds resultat från undersökningen bland annat i debattartiklar och i samband med ett webinarium som vi arrangerade tillsammans med Svenska institutet på Nordens dag.

I slutet av året sammanfattade vi undersökningen i rapporten **Svenskarna och Norden – om svenskarnas syn på Norden och nordiskt samarbete**. Rapport-släppet uppmärksammades bland annat i ett inslag i Sveriges Radio den 10 december, "Få unga bryr sig om nordiskt samarbete".

Läs gärna rapporten på norden.se/svenskarna-och-norden-ny-rapport eller beställ den från Föreningen Nordens kansli.

Ungas möten och mobilitet i Norden

Det nordiska samarbetet måste stå starkt även i nästa generation. För att uppnå det måste **ungas delaktighet uppmuntras** – och fler måste få möjlighet att möta våra grannländer.

Hälsa, delaktighet och lärande

Den goda demokratin bygger på kunniga och engagerade medborgare. Men för att barn och ungdomar ska orka lyssna och lära måste de må bra.

Forskning har visat att det finns ett samband mellan skolprestationer och hälsa. Bättre hälsa leder till bättre skolresultat – och omvänt bidrar bättre skolresultat till ökat välmående. Med det fleråriga projektet **Hälsa, Delaktighet och Lärande**, som genomförs med stöd av Allmänna Arvsfonden och i samarbete med den ideella organisationen Demokratibygget och försteläraren och lärarutbildaren Charlotta Granath, vill Föreningen Norden ge skolelever en bättre förståelse av vilka faktorer som påverkar välmåendet. Vi vill också visa hur de själva kan vara medskapande och delaktiga i en hälsofrämjande skolmiljö.

Under hösten påbörjade Föreningen Norden en turné runt om i landet för att besöka de sex skolor som deltar i utvecklingsprocessen av projektmaterialet. Projektet riktar sig till högstadie- och gymnasieelever och hittills har föreningen besökt gymnasieskolor i Västra Götaland och Blekinge och högstadieklasser i Örebro och Stockholm. Under 2022 tar vi fram ett komplett undervisningsmaterial som lärare ska kunna använda självständigt och en digital plattform där elever kan hämta inspiration i sitt arbete med nio hälsofrämjande områden.

Läs mer på norden.se/projektet-halsa-delaktighet-och-larande-vill-oka-elevers-valmaende

”Det är oerhört viktigt att lära sig att man kan påverka beslut och miljön i sin omgivning redan som ung, och hur man gör det. Särskilt viktigt när det gäller ens hälsa.”

Anna Scaramellini
Projektkoordinator

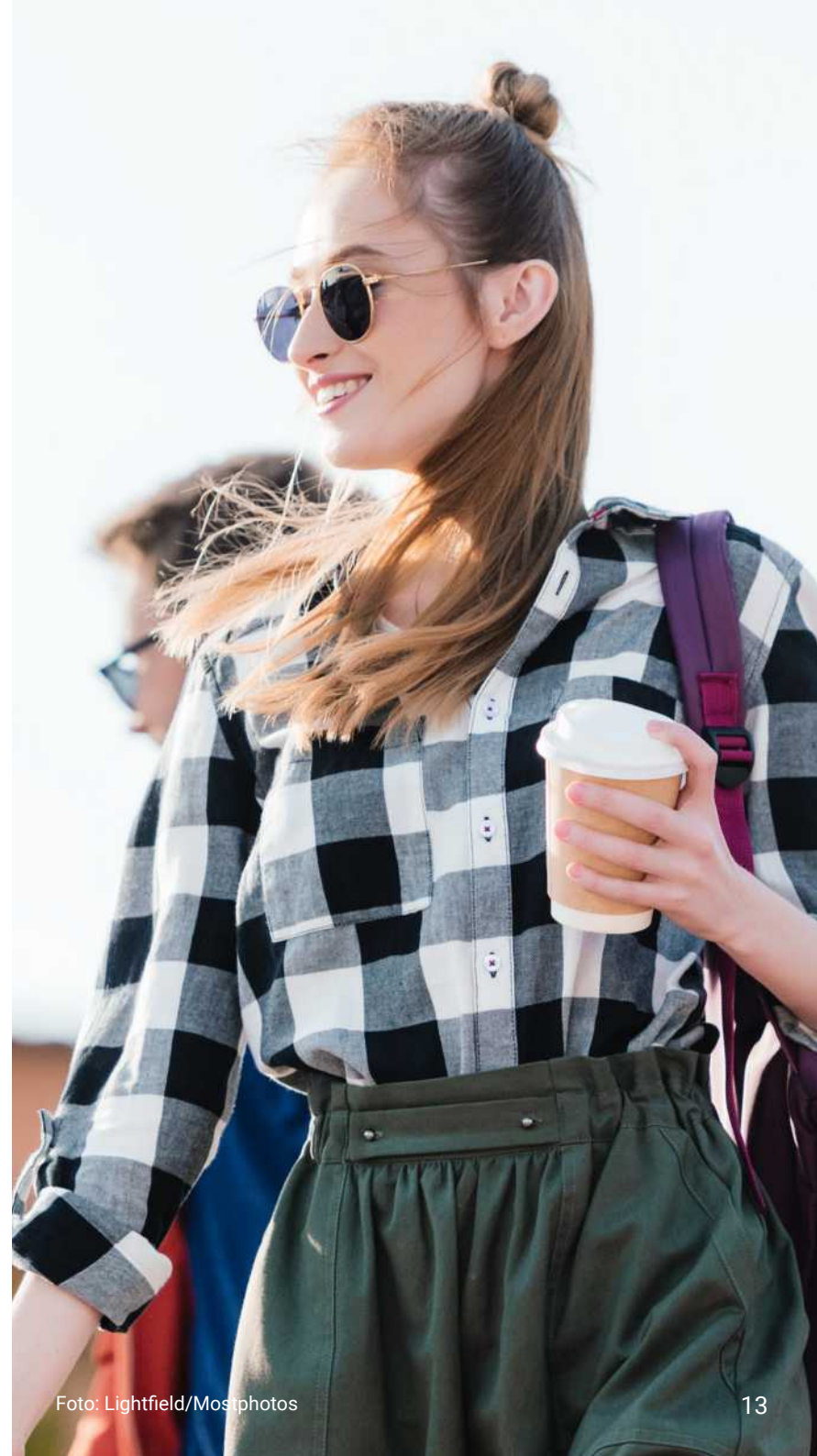

Foto: Lightfield/Mostphotos

Nordjobb

Nordjobb har sedan starten på 1980-talet förmedlat tiotusentals säsongsjobb till unga i Norden. På det sättet får unga värdefull arbetslivserfarenhet samtidigt som de får uppleva hur det är att bo i ett annat nordiskt land och knyter kontakter över gränserna.

Nordjobb drivs av Föreningen Norden och våra systerorganisationer i de andra nordiska länderna. Det större syftet handlar om att öka mobiliteten på den nordiska arbetsmarknaden och att stärka kunskapen om grannlänternas språk och kultur. En viktig del av Nordjobbs arbete är kultur- och fritidsprogrammet, som ger ungdomarna en chans att lära känna värdlandet bättre.

Under 2021 var det möjligt att söka fantasieggande jobb som fotbollsspelare i en klubb på Färörarna, jobba med helikopter-sightseeing på Island eller hjälpa till med äppelskörden på Österlen. Många nordjobbare förstärkte också vården under ännu ett ansträngt pandemiår.

Läs mer på nordjobb.org/sv

@Nordjobb

nordjobb

facebook.com/nordjobb

IDÉLAB MOBILITET

Den 17 juni arrangerade Föreningen Norden och Nordjobb ett direktsänt idélab om ungas mobilitet i Norden. Med eventet ville vi inspirera till samtal om framtidens arbetsmarknad. Nuvarande och tidigare nordjobbare medverkade tillsammans med företrädare för The Remote Lab, STF, Spotify och Utrikesdepartementet. Idélabbet går fortfarande att se på Föreningen Nordens Youtubekanal.

Nordiska
ministerrådet

Norden i skolan

Norden i Skolan är en gratis undervisningsplattform som vänder sig till lärare i alla nordiska länder. Plattformen drivs av Föreningarna Nordens Förbund (Föreningen Norden i Sverige och i alla de andra nordiska länderna och självstyrande områdena) med stöd från Nordiska ministerrådet. Syftet är att stärka banden mellan de nordiska länderna genom att öka kunskapen om varandra och genom att introducera barn och ungdomar till de nordiska språken.

Norden i Skolan är uppdelad i tre huvudområden: "Språk & Kultur", "Historia & samhälle" och "Klimat & Natur". Alla områden består av ett stort urval av spännande material med utarbetade arbetsuppgifter som stödjer målen i samtliga nordiska läroplaner.

Via Norden i skolan kan skolklasser också hitta vänsklasser i andra nordiska länder och delta i nordiska skolchattar – bara under 2021 deltog ett 50-tal klasser i sådana chattar med klasser i grannländerna.

Under 2021 växte portalen till strax under 25 000 registrerade lärare och webbplatsen hade 1,6 miljoner sidvisningar.

Läs mer på nordeniskolen.org/sv

 facebook.com/nordeniskolen

Mellanfolkligt samarbete och lärande

Det är de många människornas samtal och samverkan som **bygger tilliten i Norden.**

Vi möjliggör möten som skapar relationer, insikter och bestående resultat.

Östersjösamarbetet

Föreningen Norden fortsatte att vara en drivande kraft inom EU:s strategi för Östersjöregionen i egenskap av samordnare för Policyområde Utbildning. En av fyra samverkansplattformar inom policyområdet är "School to Work" som arbetar med att minska tidiga skolavhopp och gruppen unga vuxna som varken arbetar eller studerar. Föreningen driver här ett projekt där ett koncept med center som samlar multi-kompetenta teams vidareutvecklas och att de som koordinerar dessa genomgår en ledarskapsutbildning. I utbildningen deltar 21 personer från åtta länder i Östersjöregionen. Förutom utbildningen har två workshops genomförts för att sprida kunskap om konceptet. Dessa har samlat 69 respektive 66 deltagare från Östersjöregionen men även från länder som Grekland, Italien, Slovenien och Österrike.

Under året har föreningen också organiserat välbesökta seminarier och workshops för svenska aktörer som vill öka sin kunskap om samarbete i Norden och Östersjöområdet. Under rubriken **Testa makroregionalt samarbete** genomfördes tre seminarier och två workshops med sammanlagt 312 deltagare. Nya samarbeten har på det sättet uppstått inom till exempel kompetensförsörjning i livsmedelsindustrin, sjötransporter och energieffektivisering. Föreningen Norden är sammankallande och samordnare inom initiativet som drivs tillsammans med Tillväxtverket, Svenska ESF-rådet, Jordbruksverket, Universitets- och Högskolerådet och Svenska institutet.

Pandemin har påverkat det mesta under 2021, även efterfrågan på samarbete. Vårt seminarium om distansundervisning under det årliga forumet för EU:s strategi för Östersjöregionen den 30 september samlade ett 60-tal deltagare och ser ut att ha bidragit till ett ökat samarbete i Östersjöregionen kring digitaliseringen inom skolan.

Läs mer på <https://www.balticsea-region-strategy.eu/pa-education>

"Pandemin har visat på behovet av samarbete. Ett inkluderande samarbete där vi gemensamt tar fram lösningar på komplexa samhällsutmaningar."

Anders Bergström

Programansvarig Innovation och Utveckling

@bsreducation

Foto: Michael Erhardsson/Mostphotos

Folkverkstan

Det nordiska samarbetet har visionen att Norden ska vara världens mest hållbara region. **Projekt Folkverkstan**, som drivs av Föreningen Norden Norrbotten tillsammans med Pohjola-Norden, utvecklar en modell för hur man kan få mötesplatser för återbruk och enkla reparationer att fungera. Projektet handlar om att ta fram ett koncept för offentliga verksamheter i både Sverige och Finland. Målet är att skapa en struktur för folkbildande och flexibla stödtjänster som främjar en mer hållbar livsstil.

Projektet, som pågår 2020-2022, bygger på ett samarbete med kommunerna Boden, Haparanda, Luleå och Uleåborg samt folkbildningsorganisationerna Studieförbundet Norrbotten och Oulu-opisto. Folkverkstan finansieras av bland andra EU-fonden Interreg Nord, som utsåg Folkverkstan till månadens projekt i september 2021. Under hösten har Folkverkstan bland annat arrangerat reparationskafé, klädallmänning och leksaksallmänning i Boden.

Läs mer på norden.se/projekt-folkverkstan

facebook.com/projektfolkverkstan

projektfolkverkstan

VAD ÄR EN KLÄD-ALLMÄNNING?

Du tar med de kläder som du inte längre behöver och vill ge bort. Alla som kommer har samma rätt att ta del av kläderna oavsett om de själva har donerat eller ej. Inga köp eller byten tillåts.

Biskops Arnö

Föreningen Norden är sedan mitten av 1950-talet huvudman för Nordens Folkhögskola och Nordens Fotoskola som ligger på Biskops Arnö, en ö i Mälaren utanför Bålsta. Verksamheten möjliggör möten som syftar till utbyte av erfarenheter och kunskaper och en djupare förståelse för våra likheter och skillnader i Norden. Här har till exempel författare som Beate Grimsrud, Sara Stridsberg och Daniel Sjölin gått.

Ett fundament i Biskops Arnös nordiska arbete är de nordiska författarseminarierna. Sedan 1960 har Biskops Arnö arrangerat seminarier som riktar sig till författare från alla nordiska länder. Hittills har drygt 200 seminarier arrangerats med besök av omkring 4 000 författare från de nordiska länderna. Det nordiska debutantseminariet har arrangerats sedan 1964 i obruten följd. Detta har gjort Biskops Arnö till en unik plats i det litterära Norden.

Läs mer på www.biskopsarno.se/

forfattarskolan
biskopsarnofilm
latskrivarutbildningen
nordensfotoskola

facebook.com/BiskopsArnoFolkhogskola

Nordisk litteraturvecka

Nordiska litteraturveckan lyste enligt tradition upp novembermörkret med högläsning och gemenskap runtom i Norden och Baltikum. Temat för 2021 var "Drömmar och längtan i Norden", och i fokus var Åland som firar 100 år av självstyre under 2021 och 2022. De yngre läsarna kunde under högläsningsevenemanget "Kura Gryning" läsa Pärlfiskaren av Karin Erlandsson, medan deltagare i "Kura Skymning" (högläsning för vuxna) läste romanen Katrina, som var åländska Sally Salminens genombrott.

Bland de totalt 368 deltagande institutionerna från Sverige var många av dem Föreningen Nordens lokalavdelningar, från Kiruna i norr till Lund i söder. Högläsning blandades med musik och samvaro i bibliotek, bokhandlar och möteslokaler. Centralt ordnade Föreningen Norden litteratursalong på Biskops Arnö i samarbete med Föreningen Norden Håbo. Där bjöds på Ålandspannaka samtidigt som författaren Sebastian Johans samtalande med bibliotekarie Alfred Arvidsson om åländsk litteratur.

Läs mer på www.nordisklitteratur.org/se

"Inte ens en pandemi kunde hindra Kura Skymning i Kungälv, ett mångårigt samarbete mellan Föreningen Norden och Kungälv kommun. Den största uppslutningen på länge, mycket tack vare Nordenvännen Nils Zandhers, 93, som läste ur *Katrina* blandat med åländska sånger för en entusiastisk publik."

Gunn Wallin

Föreningen Norden Göteborg/Bohuslän

Zooma in på Nordens litteratur

Bokcirkeln Zooma in på Nordens litteratur, som drivs av Föreningen Nordens ungdomsavdelning, har under året haft månatliga digitala träffar. Samtal och högläsningar på nordiska språk har skett över nations- och generationsgränser då litteraturintresserade från hela Norden har mötts och utforskat den nordiska litteraturskatten. Författare och experter har också föreläst i bokcirkeln. Några av böckerna som har varit med är Toves Janssons *Bildhuggarens dotter*, Marie Auberts *Vuxna människor*, Jón Kalman Stefánssons *Som universum*, ungefär och Stine Pilgaards *Meter i sekunder*.

"Genom litteraturen reser vi gratis till platser i Norden vi kanske aldrig tidigare besökt. Böckerna ger oss möjlighet att lära oss om och förstå samhällen och kulturer i våra grannländer."

Ida Berg

Innehållsproducent

Påverkansarbete

Vi ger röst åt människors
önskan om ett öppet och
hållbart Norden. Visionen om
världens mest integrerade
region ska vara högt på besluts-
fattarnas agenda.

Opinionsbildning

Vårt påverkansarbete handlar om två saker: att föra fram förslag som gör Norden till en bättre plats att leva och bo på – och att påverka attityderna till nordiskt samarbete i grunden.

Under 2021 syntes Föreningen Norden mer än på länge: antalet artiklar och inslag fördubblades jämfört med året innan. Oftast handlade det om de nordiska gränsstängningarna under pandemin. Föreningen Norden förde fram att stängningen av de nordiska gränserna bröt med traditionen av fri rörlighet inom Norden och fick stora konsekvenser för vanliga människor. Det gjorde att den nordiska tilliten tog skada. När smittspridningen beskrevs i nationella termer, hårdnade attityderna till grannarna. Vi argumenterade för fortsatt öppenhet och för större hänsyn till alla som lever och verkar i gränsregionerna.

Foto: Ole Martin Wold/TT

Debattartiklar

I februari ifrågasatte vi den svenska stängningen av gränsen mot Norge i en debattartikel i GP. Coronasituationen lyftes också inför Nordens dag i en text som publicerades i flera lokaltidningar med rubriken "Norden behöver familjeterapi". I december skrev Josefin Carling under rubriken "Låt oss göra det nordiska samarbetet folkligare" på Altingets debattsida.

Intervjuer

Föreningen Nordens generalsekreterare Josefin Carling bjöds in till Nyhetsmorgon i TV4 den 23 mars för att prata om relationen mellan de nordiska länderna under pandemin. Även TT intervjuade. Den 10 december gjorde Sveriges Radio en intervju med anledning av rapporten "Svenskarna och Norden".

Webinarier

Ett webinarium på Nordens dag den 23 mars följdes av 450 personer och citerades i dagspressen. I juni arrangerade föreningen tillsammans med Nordjobb ett direktsänt idélab om ungas mobilitet i Norden. Ett annat välbesökt arrangemang var det digitala samtalet med journalisten och författaren Bengt Lindroth om vad historien kan lära oss om kris, beredskap, skillnader och likheter mellan de nordiska länderna. I samtalet deltog även Anders Ljunggren, ordförande för Föreningen Norden Stockholm, Stine Hjelm Hjartland, grundare av Happy Alien, Lars-Erik Larsson, utvecklingsledare på Studieförbundet Vuxenskolan och Josefin Carling, generalsekreterare på Föreningen Norden.

Webinarium om det nordiska samarbetet

Ett av årets större och viktigare arrangemang var det **webinarium** som föreningen genomförde tillsammans med Svenska institutet under Nordens dag den 23 mars. Den digitala direktsändningen lockade 450 deltagare. Temat var svenskarnas syn på nordiskt samarbete och den nordiska synen på Sverige. Förutom arrangörerna medverkade Johan Strang, biträdande professor i Nordenstudier vid Helsingfors universitet, och Britt Bohlin, tidigare direktör för Nordiska rådet. Svenska institutet presenterade en färsk undersökning om hur de nordiska länderna ser på Sverige, och Föreningen Norden redovisade delar ur vår egen opinionsundersökning om svenskarnas syn på Norden och nordiskt samarbete. Webinariet möjliggjordes av stöd från Utrikesdepartementet.

Foto: Föreningen Norden

Nordic Civ

Föreningen Norden tog under året plats i det nordiska civilsamhällesnätverket som Nordiska ministerrådet tagit initiativ till. Nätverkets huvuduppgift är att säkra så att Nordiska ministerrådets arbete sker i tätare dialog med civilsamhället i Norden. Den första större träffen genomfördes under Nordiska rådets session i Köpenhamn i november. Föreningen Norden representeras i nätverket av generalsekreteraren Josefin Carling.

Svenska medlemmar i nätverket är förutom Föreningen Norden även Internationella Kvinnoförbundet, Svenskt Friluftsliv, Sveriges Kvinnolobby, Sveriges ungdomsorganisationer (LSU), tankesmedjan Global Utmaning och Föreningen för Digitala Fri- och Rättigheter.

Foto: Global utmaning

Här möter du också Föreningen Norden

Nordens Tidning

Föreningen Norden ger ut medlemsmagasinet Nordens Tidning fyra gånger per år. Tidningen går att prenumerera på och den skickas också ut till beslutsfattare, samarbetspartners och bibliotek. Under 2021 innehöll tidningen teman som grön omställning, nordisk techindustri och socialt entreprenörskap. I årets sista nummer gjordes en uppdatering till föreningens nya grafiska profil.

Nordens Tidning finns som fritt tillgänglig pdf-tidning på norden.se.

Norden.se

Föreningens webbplats gjordes om under 2021 för att synliggöra verksamheten ännu bättre. Här berättar vi om våra projekt, lyfter fram berättelser från Norden och uppdaterar vårt kalendarium med arrangemang runt om i Sverige. Omgörningen gjordes i samarbete med Divide & Conquer.

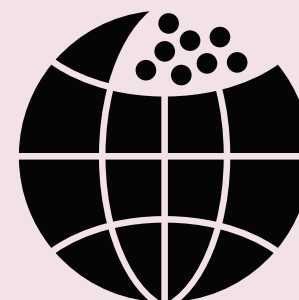

Sociala medier

Föreningen Norden finns på Facebook, Twitter, LinkedIn och Instagram. Här kommenterar vi dagsaktuella händelser, svarar på frågor och sprider kunskap om Norden och det mellanfolkliga samarbetet. Se länkar på sidan två!

Ny grafisk profil

Under 2021 moderniserades föreningens grafiska profil. Nya profilfärger och typsnitt tillkom. Men den klassiska logotypen finns kvar, där prickarna i toppen av jordgloben representerar vart och ett av de nordiska länderna eller självstyrande områdena: Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island, Grönland, Färöarna och Åland.

FÖRENINGEN
NORDEN

Kommunikationen om det nordiska samarbetet möjliggörs genom stöd från Utrikesdepartementet.

Nordiskt i hela Sverige

97 lokalavdelningar och 7 500 medlemmar innebär en stor mängd lokala aktiviteter under ett år. 2021 var inget undantag. Här är ett axplock.

"Med årets alla aktiviteter kring demokrati ville vi synliggöra betydelsen av en fungerande demokrati, att vi måste värna och vårda den. Höjdpunkten var de workshops vi genomförde tillsammans med förbundskansliet vid Demokratistugan under skördemarknaden i Boden. Förvånansvärt många medborgare ville delta i diskussionerna. Vi behöver hålla det demokratiska samtalet levande!"

Eivy Blomdahl

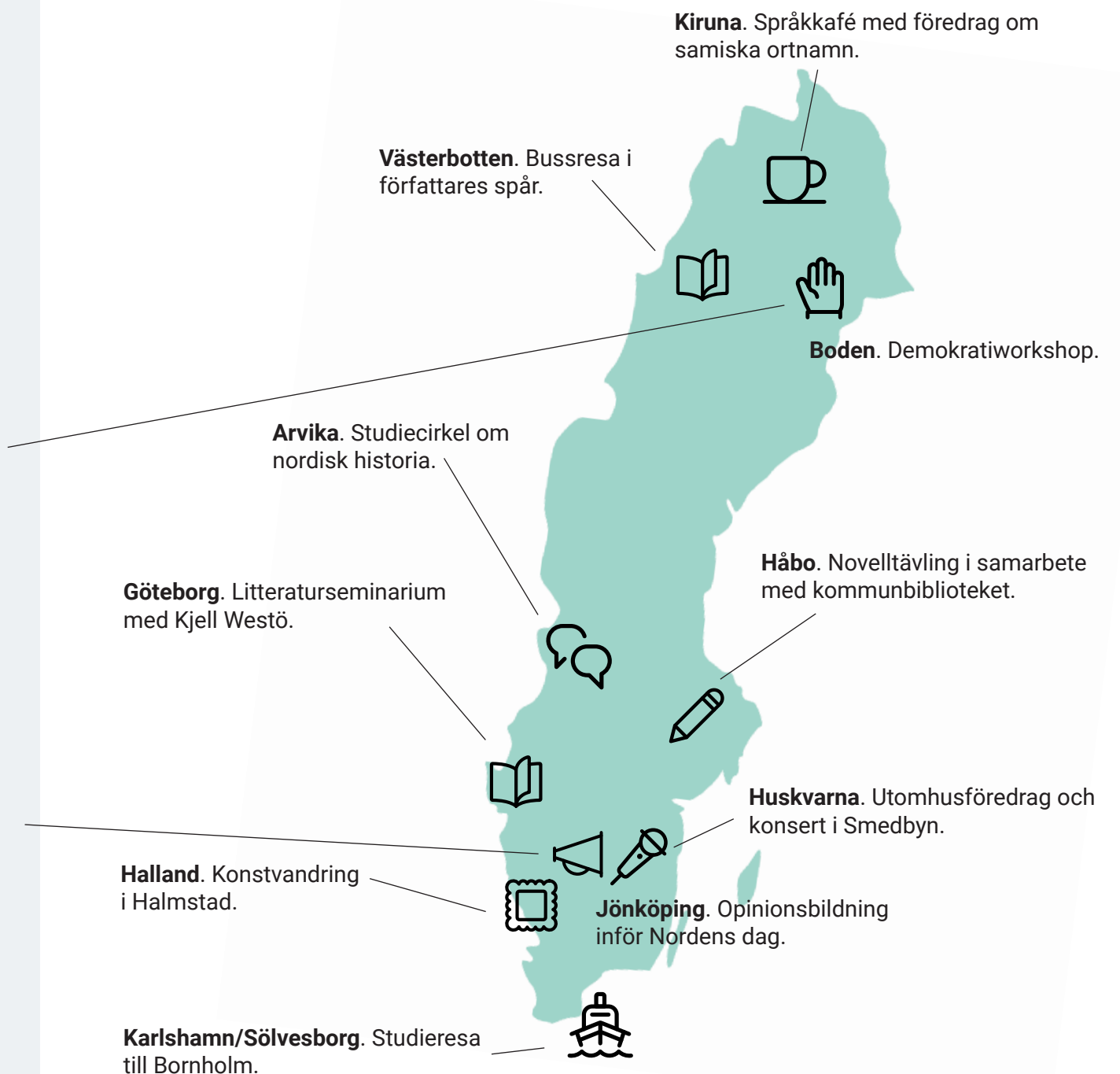
Föreningen Norden Boden

"Vid firandet av Nordens dag visar vi årligen hur vi som förening kan bidra till att uppmärksamma att vi bor och verkar i en kommun där vi alla är en del av Norden, så även 'pandemiåret 2021'. Våra kommuninvånare påminns om de fruktbara kontakter – historiskt och kulturellt – som sedan många år etablerats med Jönköpings kommuns tre vänorter, norska Bodö, danska Svendborg och finska Kuopio, detta inte minst som ett resultat av vår förenings mångårigt mycket goda kontakter med kommunledningen."

Danold Berg

Föreningen Norden Jönköping

För kontaktuppgifter till samtliga lokalavdelningar och distrikt, se norden.se/kontakt.

Lokal och nationell samverkan

Under 2021 bedrevs ett omfattande arbete med att minska avståndet mellan den lokala och den nationella verksamheten. På olika sätt har förbundskansliet arbetat med att förbättra dialogen och att ta vara på medlemmarnas engagemang. Här är ett urval av de aktiviteterna.

Digitala möten. Vid nio tillfällen under året bjöd förbundskansliet in till digitala möten för att ha en dialog och engagera lokalavdelningarna kring sådant som opinionsbildning, Nordens dag, sociala medier, vänortsutbyten mm.

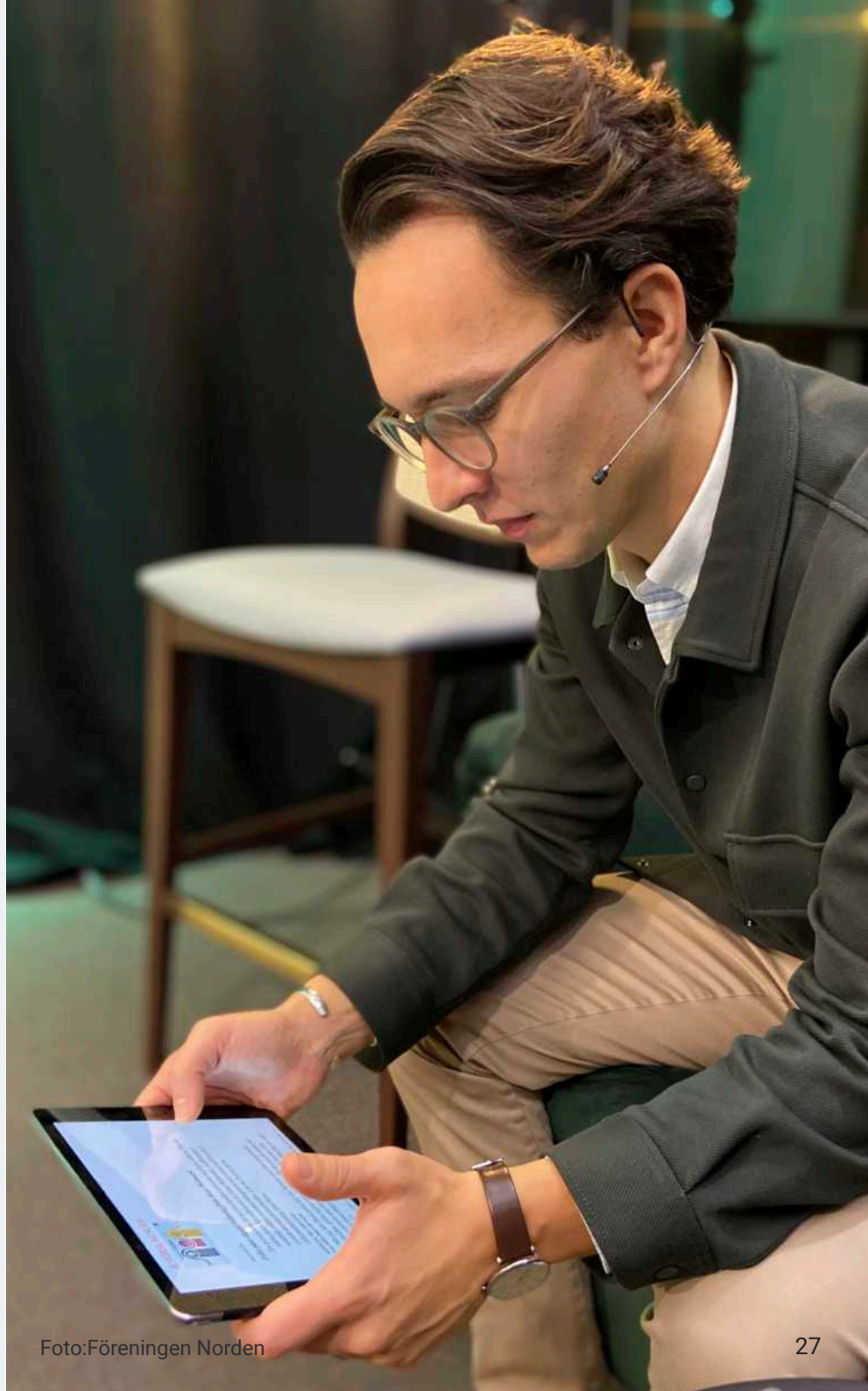
Synligare lokalt arbete. På den nya webbplatsen lyfts de lokala aktiviteterna fram för besökarna. Kontaktuppgifter till lokalavdelningar och distrikt är uppdaterade och lättillgängliga. Det finns också förbättrade resurssidor för förtroendevalda, så att det ska gå lätt att hitta aktuell information.

Förmöten inför förbundsstyrelsemöten. Inför varje förbundsstyrelsemöte har förtroendevalda kunnat ställa frågor, lämna synpunkter och lyfta fram egna idéer. Syftet har varit att minska avståndet mellan medlemsrörelsen och förbundsstyrelsen.

Kartläggning. Under våren 2021 gjordes en enkät och kartläggning av den lokala verksamheten. Syftet var att förstå behoven och kunna utforma bättre stöd till den lokala verksamheten från förbundskansliets sida.

Ordföranden har ordet

Vem gör rätt och vem gör fel? Ja, det är pandemiårens eviga fråga vad gäller de nordiska regeringarnas beslut för att begränsa pandemins framfart i samhällena. Det är inte Föreningen Nordens ansvar att agera i just den frågan. Däremot har vi lyft fram vikten av att det görs en gemensam utvärdering av hur det nordiska samarbetet fungerade under pandemiåren och vad som krävs av nordiska regeringar för att möta motsvarande samhällsutmaningar.

Föreningen Nordens medlemmar lyfte tidigt brister i nordisk samverkan till debatt och varnade för att stängda gränser påverkar de mellanmännsliga relationerna och tilliten människor emellan på ett negativt sätt. Vilket långsiktigt kan få besvärliga effekter.

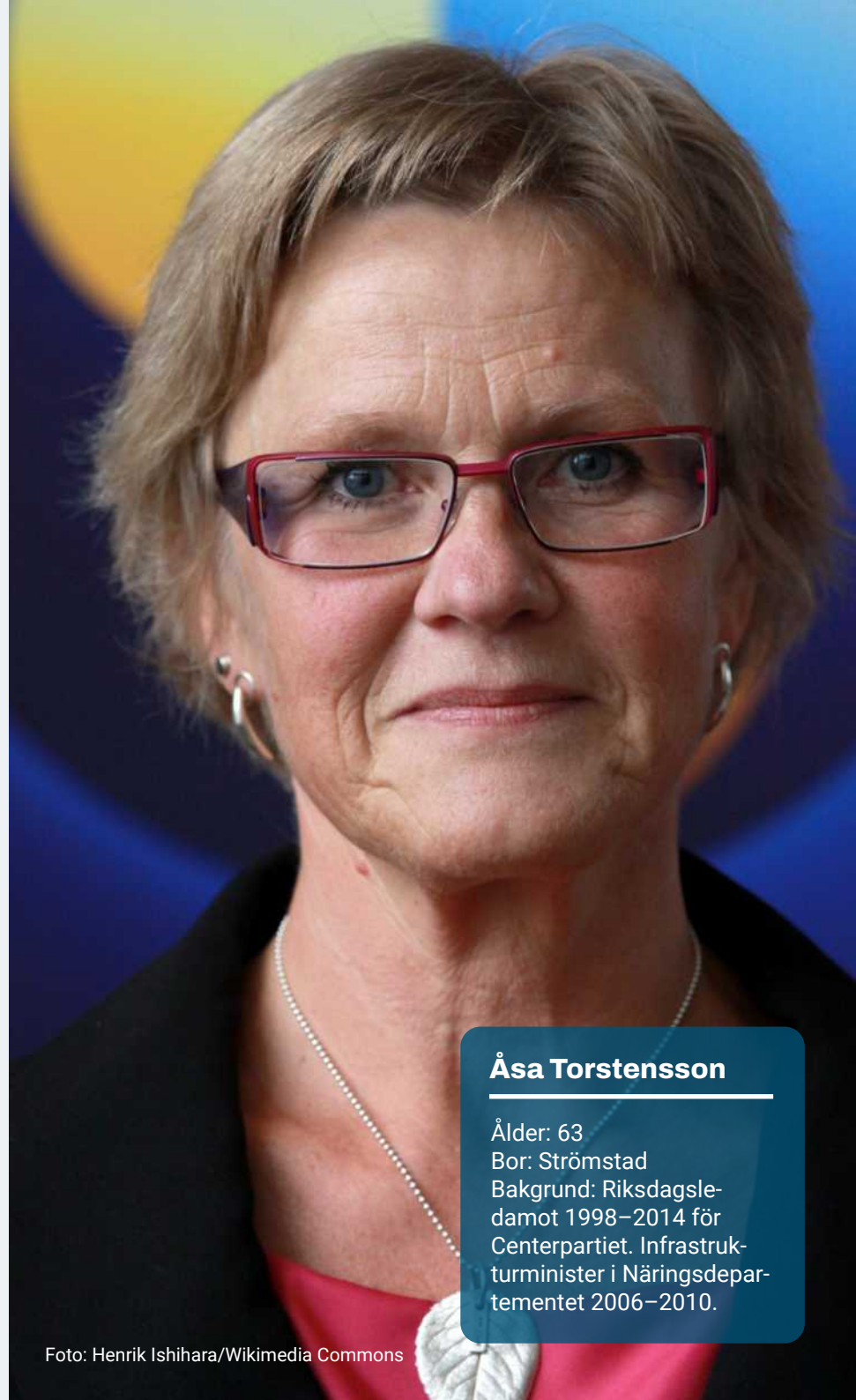
Föreningen Norden har under pandemiåren, med dess utmaningar, arbetat konstruktivt med opinionsbildning för att bland annat visa på gränsregionernas utsatta situation när gemensamma nordiska överenskommelser saknas. Genom samtal med Sveriges regering, opinionsbildning, medverkan i debatter, demokratisamtal och undersökningar om svenskers syn på nordiskt samarbete så har föreningen betonat att nordiskt samarbete kräver mer av dialog innan beslut tas och mindre av vem som gjort rätt eller fel insatser. Det är civilsamhället som avgör hur stark gemenskapen är nationer och människor emellan, och därmed hur framgångsrika nordiska överenskommelser kan bli.

Det är inte alltid värt att lägga energi på att blicka bakåt, men i en årsberättelse hör det till. Genom att ta lärdom av de brister som blottades under pandemin, blickar Föreningen Norden framåt. Ambitionen är att ytterligare stärka medvetenheten om civilsamhällets roll för ett starkare Norden, med ökad delaktighet i det offentliga samtalet och för ett fördjupat nordiskt samarbete.

Slutligen: ett stort tack till alla medlemmar och förtroendevalda för ert engagemang och arbete under året som gått!

Åsa Torstensson
Föreningen Nordens ordförande

Föreningen Nordens styrelse under 2021 Birgitta Englin, Stockholm, Fredrik Jacobsen, Malmö, José Perez Johansson, Stockholm, Eivor Olofsson, Haparanda, Sven-Olov Edvinsson, Kasamark, Anders Sundin, Östersund, Nils Ingmar Thorell, Ronneby. Adjungerade: Mats Lundborg, Lennart Prytz, Emelie Dahlström-Ravn och Pamela Huskin.

Åsa Torstensson

Ålder: 63
Bor: Strömstad
Bakgrund: Riksdagsledamot 1998–2014 för Centerpartiet. Infrastrukturminister i Näringsdepartementet 2006–2010.

Foto: Henrik Ishihara/Wikimedia Commons

